

Nyomtatott és online sajtó

Potápi: Magyarország támogatja a FUEN létezését és működését

2021. szeptember 9. – MTI, Webrádió, Ma7, karp.at.ua

Magyarország támogatja az európai őshonos nemzeti kisebbségek védelmét és érdekvédelmét ellátó Európai Nemzetiségek Föderatív Uniójának (FUEN) létezését és működését - jelentette ki Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikaért felelős államtitkára csütörtökön a FUEN 65. Kongresszusának ünnepélyes megnyitóján az olaszországi Triesztben. Potápi Árpád János szerint "mi, magyarok, tudjuk, hogy mi az a kisebbségi lét, mert már 101 éve annak, hogy az ország feldarabolása miatt a nemzet határai és az ország határai nem esnek egybe". Az államtitkár szerint ezért "nekünk fontos az, hogy legyenek olyan nemzetközi szervezetek, amelyek az európai kisebbségek védelmét és érdekvédelmét ellátják". Potápi szerint ilyen a FUEN is, ezért a magyar kormány támogatja a létezését és a működését. Az államtitkár a beszédében elmondta: a FUEN olyan őshonos nemzeti kisebbségeket képvisel, amelyek kiemelt hangsúlyt helyeznek a "nemzet" és az "otthon" fogalmára. Az ilyen kisebbségek tagjai részére az otthonuk és nemzetük sajátos kapcsolatban áll egymással, és együttes védelmük egyben az önazonosságuk védelmét is jelenti. Az államtitkár elismerését fejezte ki a szervezőknek, hogy a világjárvány miatti rendkívüli körülményekkel dacolva megszervezték a kongresszust.

A magyar állam támogatásával felépített baptista óvodát adtak át Nagyváradon

2021. szeptember 9. – MTI, Origo, Maszol, Krónika

A magyar állam támogatásával felépített baptista óvodát adtak át csütörtök este Nagyváradon. A új óvoda három csoportnak, 66 gyermeknek biztosít magas színvonalú elhelyezési és oktatási lehetőséget. A hétfőn kezdődő tanévre valamennyi hely betelt. A 439 négyzetméteres hasznos területű óvodához 760 négyzetméteres játszótér és parkoló is tartozik. Felépítése 224,3 millió forintba került, amelyből 188,3 millió forintot a magyar állam biztosított. Grezsa István miniszteri biztos az avató után az MTI-nek elmondta: a református, a római katolikus és az evangélikus után a baptista a negyedik magyar egyházi közösség, mely magyar állami támogatással épített vagy újítt meg óvodát Nagyváradon. Igazi sikertörténetnek nevezte a baptista óvoda felépítését, mert az intézmény egy fiatal, élő vallási közösséget szolgálhat. Hozzátette: a baptista óvoda eddig egy fele ekkora épületben működött Nagyváradon.

Menesztették az USR-PLUS prefektusait, a Hargita megyei kormánybiztos pénteken áll sajtónyilvánosság elé

2021. szeptember 9. – MTI, szekelyhon.ro

A bukaresti kormány csütörtöki ülésén felmentette tisztségéből az USR-PLUS szövetség által jelölt megyei prefektusokat és alprefektusokat, miután Florin Cîțu miniszterelnök leváltotta az USR-PLUS 26 államtitkárát és államtitkár-helyettesét. A három székelyföldi megye kormánybiztosai közül csak Szabó Zsoltot, az USR-PLUS pártszövetség színeiben kinevezett prefektust érinti a felmentés, aki pénteken sajtótájékoztatón reagál a történetekre.

Két sportterem és egy művelődési ház építését finanszírozza a fejlesztési minisztérium

2021. szeptember 9. – maszol.ro, szekelyhon.ro

Új sportcsarnok épül Kovászna városában, új iskolai sportterem Szilágybagoson és új művelődési ház Pókakeresztúron. Az ehhez szükséges finanszírozást hagyta jóvá a fejlesztési minisztérium csütörtökön – jelentette be Cseke Attila szaktárcavezető az RMDSZ közleménye szerint. A miniszter rámutatott: a kovásznai sportcsarnok lelátója 180 férőhelyes lesz, a létesítményt különböző sportágak gyakorlására alkalmas, felfestett pályával látják el, az épületben pedig orvosi ellátó pont, raktárhelység, öltözők és zuhanyzók is lesznek. A befektetéshez szükséges, több mint 10 millió lejes finanszírozást a fejlesztési minisztérium biztosítja. A szilágybagosi iskolai sportterem megépítésére 3 millió lejes finanszírozást hagyott jóvá a miniszter, és a létesítményt, az iskolai órákon kívül, edzések és közösségi sportesemények szervezésére is használhatják. Marossárpatak községéhez tartozó Pókakeresztúron művelődési házat építenek és szerelnek fel, amelyre összesen 2,5 millió lejes finanszírozást hagyott jóvá a szaktárca.

Ha elbukik a bizalmatlansági indítvány, Cîțunak biztosított a pártelnöksége

2021. szeptember 9. – maszol.ro

Egyetlen bizalmatlansági indítványt sem támogatunk, amely a kormány ellen, ellenünk van benyújtva – ezt Tánczos Barna környezetvédelmi, vízügyi és erdészeti miniszter mondta szerda este az Erdélyi Magyar Televízió 24plusz műsorában. Frunda György jogász, volt szenátor pedig úgy véli: semmi alkotmányellenes nincs az AUR és az USR PLUS által betervezett bizalmatlansági indítványban.

Jelentős beruházást folytat a református egyház Székelyudvarhelyen

2021. szeptember 9. – szekelyhon.ro, maszol.ro

Elsősorban oktatásfejlesztési, de karitatív célú beruházásokat is folytat jelenleg Székelyudvarhelyen az Erdélyi Református Egyházkerület. Az ingatlanvásárlást, építkezéseket is magában foglaló munkálatokkal kapcsolatban tartott csütörtöki sajtótájékoztatót Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke.

Magyar prefektus vezetésével emlékeztek meg Ördöγκúton a magyar honvédség által elkövetett vérengzés áldozatairól

2021. szeptember 9. – MTI, Krónika, maszol.ro

Szilágy megye magyar prefektusa, Dari Tamás vezetésével katonai és egyházi ceremónia keretében emlékeztek meg csütörtökön Ördöγκúton az 1940-ben Észak-Erdélybe bevonuló magyar hadsereg által elkövetett vérengzés román áldozatairól – jelentette az Agerpres hírügynökség. Amint a román hírügynökség beszámolt róla: a településen emelt emlékműnél, és a temetőben is koszorúkat helyeztek el helyi és megyei vezetők a 81 évvel ezelőtt ezen a napon leölt 86 román polgári áldozat emlékére. Dari Tamás, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) színeiben kinevezett prefektus beszédében elmondta: a hivatalosságok jelenléte szükséges, szimbolikus gesztus, amellyel örök tiszteletüket fejezik ki az áldozatok előtt, és sajnálatukat, hogy ilyen tragédiák megtörténhettek.

Magyar oktatóprogramok a Szeredi Holokauszt Múzeumban

2021. szeptember 9. – ma7.sk

Magyar iskoláknak is kínál interaktív előadásokat és tárlatvezetést a Szeredi Holokauszt Múzeum. Szeptember 9-e a holokauszt áldozatainak emléknapja Szlovákiában. Ebből az alkalomból kerestük fel a hat évvel ezelőtt nyílt Szeredi Holokauszt Múzeumot, amely magyar iskolákat is megszólít programjával. A tavalyi évben a koronavírus miatt az előadások online térbe szorultak, a nyár folyamán azonban kezdett visszatérni az élet a múzeumba, a tanévkezdés óta pedig folyamatosan érkeznek az iskolák a tárlatvezetéssel egybekötött interaktív előadásokra. Szeptember 8-án például a pozsonyi Duna Utcai Gimnázium középiskolásai és a Nagymácsédi Mészáros Dávid Alapiskola felső tagozatos diáksága vett részt magyar nyelvű tárlatvezetésen, valamint a Gyerekek és a holokauszt című előadáson.

A Híd a törvényjavaslata visszavonására szólítja fel Gyimesit

2021. szeptember 9. – Új Szó, felvidek.ma, bumm.sk, ma7.sk

A parlamenten kívüli Híd arra szólította fel Gyimesi György (OLANO) parlamenti képviselőt, hogy vonja vissza a nemzetiségi kisebbségek nyelvhasználatáról szóló törvény módosító javaslatát, amely alapján az útírányjelző táblákon kisebbségi nyelven is fel lehetne tüntetni a célirány megnevezését. A párt szerint a törvény elfogadása esetén szűkülhetnek a nemzeti kisebbségek jogai, ugyanis a javaslat leszűkíti a törvény jelenlegi értelmezését. A jelenlegi törvény 4. paragrafusának 6. pontja azt mondja ki, hogy minden, a nyilvánosság tájékoztatását szolgáló felirat és közlemény, különösen az árusítóhelyeken, sportlétesítményekben, vendéglátóipari egységekben, az utcákon, az utak mellett és felett, a repülőtereken, az autóbusz-állomásokon és vasútállomásokon kisebbségi nyelven is közzölhető.

Bukovszky: Elutasítom a holokausz elbagatellizálását és félreértelmezését

2021. szeptember 9. – Új Szó, felvidek.ma, bumm.sk, ma7.sk

A holokauszt és a faji erőszakot, amely az emberiség történelmének legnagyobb tragédiájához vezetett, nem hagyhatjuk a feledés homályába merülni. Ezt Bukovszky László kisebbségi kormánybiztos hangsúlyozta csütörtökön a holokausz és a faji erőszak áldozatainak emléknapján. „Elutasítom a holokausz elbagatellizálását és félreértelmezését, ahogy a tragikus események lekicsinylését és a mentségek keresését is” – hangsúlyozta a kormánybiztos az ún. Zsidó kódex 1941-es elfogadásának évfordulóján. Ez megfosztotta jogaitól a zsidó származású szlovákiai lakosokat, ami egészen a deportálásokhoz és haláltáborokhoz vezetett.

Fiala-Butora: Gyimesi javaslata szűk körű előrelépést és általános visszalépést jelent

2021. szeptember 9. – Új Szó

Egy törvénymódosítási javaslat szerint a nemzetiségek által lakott településeken jövő januártól kisebbségi nyelvű útirányjelző táblákat is ki lehetne helyezni. A módosítás betérjesztője, Gyimesi György (OLaNO) parlamenti képviselő szerint a lehetőség a kisebbségek nyelvi jogai terén előre-, a Híd szerint azonban visszalépést jelent, a Fiala-Butora János szakértő pedig ellentmondásosnak látja az új jogszabályt. Fiala-Butora János jogász, emberi jogi szakember, a Magyar Tudományos Akadémia Jogtudományi Intézetének kutatója a kérdéses törvénymódosítással kapcsolatban elmondta, érthetetlen módon egy nagyon kusza, nehezen értelmezhető, ellentmondó interpretációkra, sőt visszaélésekre lehetőséget adó jogszabályról van szó. Kiemelte, egy jóindulatú értelmezés esetén is olyan helyzetet állítana elő, amikor bizonyos községekben lennének magyar útirányjelző táblák, de a többi táblát, így például azokat, amelyek nem nyíl alakúak, hanem a rajtuk szereplő ábra formáz nyilat, továbbra is csak szlovákul lehetne kihelyezni.

Módosították Szabadka költségvetését

2021. szeptember 9. – Vajdaság Ma, Pannon RTV, Magyar Szó

Növekszik Szabadka idei költségvetése. Mintegy 14 százalékos a növekedés, s a büdzsé összege most 7.266.280.000 dinár. Az erről szóló javaslatot a képviselők a városi képviselő-testület csütörtöki ülésén fogadták el. Stevan Bakić polgármester elmondta, hogy a járvány miatt komoly körülményekkel tervezték meg az idei büdzsét, s most, hogy több pénz befolyt a tervezettnél, lehetőség van a keret növelésére. –Évtizedes problémákat örököltünk, s még ha lenne varázspálcánk, akkor sem tudnánk megoldani mindet. Ha valamit el akarunk intézni, akkor először a tulajdonjogi viszonyokat kell rendezni, ilyen rendezetlen kérdésekből pedig sok van. Visszajuttattunk 150 milliót a városi kaszába, a hadsereg felé meglévő tartozást is próbáltuk lefaragni, a tanügyi dolgozók útiköltség-térítésére 33 millió dinárt biztosítottunk.

Topolya: Átadták a Pro Urbe-díjakat

2021. szeptember 9. – Vajdaság Ma, Magyar Szó

Megtartották a képviselő-testület községnapi díszülését, kiosztották a Pro Urbe-díjakat, plaketteket és köszönőleveleket. Pro Urbe-díjat kapott Vas Borsodi Borbála magyartanár és nyelvművelő, msgr. Fazekas Ferenc, aki korábban több mint húsz évig topolyai plébánosként tevékenykedett, valamint Željko Samardžić Panonac énekes-dalszerző. Fazekas Ferenc köszönte meg a díjazottak nevében az elismerést. A tőle megszokott szerénységgel ecsetelte, hogy az elismerést ugyan a díjazottak kapták, de ahhoz, hogy tetteiket végre tudták hajtani a közösség érdekében cselekedve, mások segítségére, támogatására volt szükség és a díj mindazoknak szólt, akik segítették ezeknek az embereknek a munkáját.

A fenntartható fejlődés témájában szervezett konferenciát a Vajdasági Fejlesztési Alap

2021. szeptember 9. – Pannon RTV

A megbeszélés célja a klímaváltozással kapcsolatos vállalati stratégiák kezelése. A megnyitón Igor Mirović, a Tartományi Kormány elnöke kiemelte, hogy a jövő szempontjából jelentős a hatékony válaszok megfogalmazása az éghajlatváltozás kérdéseire. Emlékeztetett, hogy Szerbia követi a Párizsi Egyezmény irányelveit a megújuló energiaforrásokra való támaszkodásban. Az országban nyolc szélerőműpark működik, melyek összesen 398 megawatt energiát termelnek. Ebből hét Vajdaságban található.

A magyarság összetartozásának és megmaradásának jelképe

2021. szeptember 9. – Kárpátalja, karp.at.ua

2021. szeptember 8-án, Kisboldogasszony napján, az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszushoz kapcsolódva ünnepélyes keretek között felavatták Nagyboldogasszony szobrát Nagyszőlősen. A szobor Matl Péter Magyar Örökség-díjas, munkácsi szobrászművész alkotása, egy modern, jelképszerű megfogalmazása a szűzanya ábrázolásának. A Nagyboldogasszony-szobor carrarai fehér márványból készült, 270 centiméter magas alkotás, amely egy novoszelicai gránitból kifaragott félgömbre lett elhelyezve. Bán Jónás ferences szerzetes, nagyszőlősi plébános köszöntötte a helyi római katolikus templom kertjében összesereglett vendégeket, adományozókat és zarándokokat. Elmondta: „A magyarság összetartozásának és megmaradásának jelképeként a Bethlen Gábor Alapítvány kezdeményezte, hogy az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus évében, annak programjaként anyaországi civil szervezetek, egyházi közösségek támogatásával és közadakozással segítsük elő a kárpátaljai Nagyboldogasszony-szobor megalkotását és fölállítását, s ez által a helyi egyházi és világi közösségeket, a településeket, a családokat erősítő keresztény szolidaritás éltetését” – fogalmazott Jónás atya.

Bonis Bona – A nemzet tehetségeiért díjban részesült Dobsa Beáta

2021. szeptember 9. – Kárpátalja

Bonis Bona – A nemzet tehetségeiért díjat kapott Dobsa Beáta, az Mathias Corvinus Collegium Fiatal Tehetség Program (MCC FIT) beregszászi régióvezetője. Az elismerést ünnepélyes keretek között adta át Novák Katalin családokért felelős tárca nélküli miniszter szeptember 9-én Budapesten. A 2013 tavaszán alapított Bonis Bona – A nemzet tehetségeiért díjat a családokért felelős tárca nélküli miniszter szakmai felügyelete alá tartozó Nemzeti Tehetség Központ a Nemzeti Tehetség Program keretében hirdette meg, melynek egyik fő célja, hogy erkölcsi és anyagi elismerésben részesítse azokat a tehetséggondozásban kiemelkedő munkát végző magyarországi és határon túli magyar nemzetiségű szakembereket, tehetségsegítőket és tehetséggondozó szervezeteket, akik munkájuk során kimagaslóan sokat tesznek a nemzet tehetségeinek kibontakoztatása érdekében.

Jankovics Róbert előadást tartott a budapesti német nyelvű egyetem vezetőinek és hallgatóinak

2021. szeptember 9. – Képes Újság

A Konrad Adenauer Stiftung megkeresésére Jankovics Róbert parlamenti képviselőnk múlt szerdán egyórás angol nyelvű előadást tartott az Andrássy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetem vezetői karának és egyetemistáinak a horvátországi nemzeti kisebbségek jogairól, a háború (1991-97) utáni általános viszonyokról, valamint a horvátországi magyarság aktuális politikai és jogi helyzetéről.

Szakmai konferencia horvátországi magyar résztvevővel

2021. szeptember 9. – Képes Újság

Az európai kisebbségvédelemről tartottak konferenciát kedden Budapesten. A tanácskozássra meghívást kapott a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége (HMDK) is, melynek képviselőjében Andócsi János, a szervezet alelnöke vett részt a szakmai napon. Az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának magyar elnöksége és az Európa Tanács közös szervezésében 2021. szeptember 7-én került sor Budapesten a második kisebbségvédelmi konferenciára „A nem kormányzati szervezetek és kutatóintézetek szerepe az Európa Tanács nemzeti kisebbségi normáinak előmozdításában” címmel.

Elektronikus sajtó

Határok nélkül

2021. szeptember 9. – Kossuth Rádió

2200 fölé emelkedett az új koronavírus-fertőzöttek száma Romániában - ennek ellenére korlátozásokkal, de jelenléti oktatással kezdődik hétfőn a tanév a temesvári Bartók Béla líceumban. Temes megye egyetlen tiszta magyar tannyelvű közoktatási intézménye az idén ünnepli indulásának 50. évfordulóját, a város magyar lakosságának fogyása ellenére enyhén emelkedő létszámmal, és ezt az iskolát egyedivé tevő tehetséggondozó programokkal szeretné tovább növelni. Erdei Ildikó igazgatót kérdeztük.

Van új kerettanterv, csak új tankönyvek nincsenek, így a régi tankönyvekkel folytathatják Erdélyben a 9. osztályos magyar középiskolás diákok a román nyelv tanulását.

Kárpát-medence szerte már két hete járnak iskolába a diákok, de mit csináljon a diák, ha nincs megfelelő tankönyve, amiből tanulhat? Esetleg maga ír egyet. Ezt tette a horgosi Varga Márk, aki egy szegedi szakgimnázium érettségiző diákjaként tankönyvet adott ki Linux alapok - vizsgafelkészítő címmel. Nagy is az érdeklődés iránta, mert könnyen érthető s áttekinthető. Az ifjú szerzővel beszélgettünk.

A szerbiai iskolákban a hitoktatás szabadon választható tantárgy. Szükség van-e párhuzamosan hittanra a plébániákon is? Palatinus István, magyarkanizsai plébános szerint az iskolákban a tudást megkapják a gyerekek, ezért inkább a közösség szervezésre fekteti a hangsúlyt a templomi foglalkozásokon.

Szlovákia készül a pápalátogatásra, építik a helyszíneket Sasváron, Kassán és Eperjesen. Százezreket vártak az egyes alkalmakra, ám csak tízezrek regisztráltak, mert a feltétel a teljes védettség volt. A napokban ugyan változtattak ezen a szabályon, de nagyon sok felvidéki katolikus inkább a vasárnapi budapesti zárómisét választotta. Puss Sándor jezsuita szerzetessel, Köbölkút település plébánosával beszélgettünk.

A Rákóczi Szövetség Böjte Csaba ferences szerzetes kérésére 700 középiskolás fiataalt hívott meg Felvidékről, Kárpátaljáról, Erdélyből és a Vajdaságból az Eucharisztikus Kongresszus pápai Szentmiséjére. A Rákóczi Szövetség szervezésében érkező fiatalok szeptember 12-én, vasárnap reggel a Kossuth téri Andrássy-szobornál találkoznak a mintegy ezer erdélyi

zarándokkal. A fiatalokat Böjte Csaba köszönti, majd innen közösen indulnak a pápai szentmisére.

A tavalyi karcsúbb rendezvény után az idén a tervek szerint ismét a korábban megszokott módon szervezik a Temesvári Magyar Napokat. A szeptember 22-25-ig tartó rendezvény programját szerdán sajtótájékoztatón ismertették a szervezők. Tamás Péter elnököt kértük mikrofon elé.

Hogy így tervezték-e a szervezők, vagy nem, de szeptember 22-én kezdődnek az Aradi Magyar Napokat is, bár ez a rendezvény két hetes lesz. A programokról az Arad megyei RMDSZ elnökét, Faragó Péter parlamenti képviselőt kérdeztük.

Az "Idegen nép van ma ott, hol régen magyar lakott - Trianon 100" című előadás első határon túli bemutatóját Marosvásárhelyen tartották szerda este a Spectrum színházban. Az előadás szövegét Csúri Ákos írta és szerkesztette, zenei anyagát Pál István Szalonna állította össze.

A bemutató után beszélgettünk Csúri Ákossal.